RAPORT DE EXPERTIZĂ

La proiectul de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii

Tipul actului vizat de proiect:

Înregistrat cu nr.

Domeniul:

din:

I. EVALUAREA GENERALĂ

1. Autor al actului normativ este Guvernul , autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Categoria actului normativ propus: Lege organică , ceea ce corespunde/nu corespunde art.72 din Constituţie şi Legii 100/2017 privind actele normative.

Expertul nu are obiecţii la categoria actului

3. Scopul promovării proiectului

Potrivit notei de fundamentare, „Proiectul prezentei Legi va prevedea norme referitor la:
- organizarea sistemului național de clasificare a carcaselor;
- clasificarea și marcarea carcaselor;
- controlul la fața locului;
- înregistrarea și raportarea prețurilor;
- calcularea prețului mediu pe țară pentru carcase;
- calcularea prețului mediu pe țară pentru animalele vii”.

În conformitate cu art. 1 alin. (2) din proiect, „Scopul prezentei legi constă în asigurarea unei activități transparente a părților implicate în creșterea și sacrificarea animalelor de fermă, sporirea calității și valorii adăugate ale carcaselor de bovine, porcine și ovine, obținute în abatoare, precum și în remunerarea echitabilă a crescătorilor de animale care furnizează animale vii pentru sacrificare”.

Urmare a coroborării datelor din nota informativă și a textului proiectului, se atestă formularea eronată a scopului proiectului consacrat la art. 1 alin. (2). Nici din proiect și nici din nota informativă nu poate fi dedus

faptul că proiectul de lege ar reglementa „sporirea calității și valorii adăugate ale carcaselor de bovine, porcine și ovine, obținute în abatoare, precum și în remunerarea echitabilă a crescătorilor de animale care furnizează animale vii pentru sacrificare”.
Prin urmare, scopul proiectului de lege menționat la art. 1 alin. (2) corespunde parțial reglementărilor propuse.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune abrogarea Legii nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine, iar în schimb este elaborată o nouă lege cu un obiect de reglementare mai extins, și anume „clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii”.

4. Respectarea transparenței decizionale

Anunțul referitor la inițierea elaborării prezentului proiect nu a fost găsit nici pe pagina web a autorului www.maia.gov.md și nici pe portalul www.particip.gov.md.

Anunțul privind organizarea consultărilor publice, proiectul și nota informativă au fost plasate pe portalul guvernamental www.particip.gov.md la data de 16.01.2024 și la 19.03.2024, fiind asigurat accesul părților interesate la actele menționate.

De asemenea, proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea actelor din dosarul de însoțire.

Etapele transparenței procesului decizional nu au fost respectate

Termenele de plasare și consultare a proiectului au fost respectate

Sinteza recomandărilor pe pagina web a autorului nu a fost plasata

II. FUNDAMENTAREA PROIECTULUI

5. Structura notei informative

Nota de fundamentare respectă structura prevăzută de anexa nr. 1 a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative în versiunea în vigoare la data publicării anunțului privind organizarea consultărilor publice, 16.01.2024 și 19.03.2024. Totuși, înainte de a fi transmisă Parlamentului la 29.11.2024 împreună cu proiectul, nota de fundamentare nu a fost actualizată și completată în conformitate cu modificările aduse Legii nr. 100/2017, prin Legea nr. 49/2024 pentru modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative), care au intrat în vigoare la 05.07.2024.

Nota informativă nu corespunde structurii

6. Suficiența argumentării.

Nota de fundamentare este lacunară, informațiile relevate nefiind suficiente pentru a înțelege viziunea autorului în domeniul reglementat. La compartimentul 4 al notei, dedicat principalelor prevederi și evidențierii elementelor noi, nu este oferită informație relevantă. Mai mult, la acest compartiment se menționează că persoana juridică de asemenea ar putea obține Autorizație de clasificator, însă proiectul nu reglementează o asemenea posibilitate. La compartimentul 3 dedicat descrierii gradului de compatibilitate a proiectului cu legislația UE, nu există nici o descriere. La compartimentul 6, dedicat explicării modului de încorporare a proiectului în cadrul normativ, de asemenea nu sunt oferite date esențiale și ajutătoare pentru înțelegerea și

implementarea proiectului.

Așadar, nota de fundamentare este deficitară, oferind o fundamentare vagă și insuficientă a proiectului de lege.

Argumentarea nu e suficientă

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară şi alte standarde internaţionale.

Proiectul de lege are ca obiectiv armonizarea legislației naționale cu prevederile legislației Uniunii Europene. În acord cu clauza de armonizare din proiect și a datelor din nota de fundamentare, prin proiect se transpun prevederile:
- art. 10 și Anexa IV din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole;
- parțial Regulamentul delegat (UE) 2017/1182 al Comisiei din 20 aprilie 2017 de completare a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește grilele utilizate în Uniune pentru clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și în ceea ce privește raportarea prețurilor de piață ale anumitor categorii de carcase şi animale vii;
- parțial Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1184 al Comisiei din 20 aprilie 2017 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește grilele utilizate în Uniune pentru clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și în ceea ce privește raportarea prețurilor de piață ale anumitor categorii de carcase și animale vii.

Nota / proiectul conţine referinţe la acquis-ul comunitar

Nota / proiectul nu conţine referinţe la alte standarde internaţionale relevante

8. Fundamentarea economico-financiară.

Conform datelor de la compartimentul 5 din nota de fundamentare, implementarea proiectului de lege nu va avea impact asupra bugetului public național. Totuși, proiectul reglementează activitatea ANSA și a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, însă în notă nu este specificat, dacă proiectul va avea impact din punct de vedere al cheltuielilor financiare asupra bugetelor acestor entități publice.

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare

Nota informativă nu conține fundamentarea economico-financiară

9. Analiza impactului de reglementare.

Dosarul proiectului de lege conține analiza impactului de reglementare, care este obligatorie în virtutea prevederilor art. 4 lit. c) și art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, având în vedere că proiectul poate afecta persoanele care practică activitate de întreprinzător.

Analiza impactului de reglementare a proiectului nu este necesară

Analiza impactului de reglementare a proiectului este suficient argumentată/documentată

10. Analiza ex-ante.

Analiza ex-ante a proiectului nu este necesară

Analiza ex-ante a proiectului nu este suficient argumentată/documentată

III. EVALUAREA DE FOND

11. Stabilirea şi promovarea unor interese / beneficii.

Prin intermediul proiectului se stabilesc rigori legale pentru abatoare și clasificatori. În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) din proiect „Clasificarea carcaselor este obligatorie pentru abatoare autorizate de către autoritatea de supraveghere și control și este efectuată prin metode automatizate și semiautomatizate”. Totuși, nu toate abatoarele sunt subiecte ale proiectului, unele fiind scutite de a implementa standardele europene în domeniu. Astfel, conform art. 6 alin. (2) din proiect, „Prin derogare de la alin. (1) cerințele privind clasificarea carcaselor de bovine și porcine nu este obligatorie pentru abatoarele care sacrifică:
a) mai puțin de 150 de bovine, cu vârsta de minimum opt luni, pe săptămână ca medie anuală;
b) mai puțin de 500 de porcine pe săptămână ca medie anuală”.

Această derogare este în corespundere cu prevederile Regulamentului UE nr. 1182/2017.

În concluzie, proiectul nu stabilește și nu promovează interese de grup. Totuși, elementele de vulnerabilitate și de coruptibilitate depistate în proiect sunt de natură să susțină promovarea intereselor particulare contrar interesului public, ceea ce nu are o justificare legitimă.

Proiectul nu promovează interese, beneficii

Promovarea intereselor/beneficiilor nu se face cu respectarea interesului public

12. Prejudicii aduse prin aplicarea actului.

Promovarea proiectului în redacția supusă expertizei este susceptibilă să prejudicieze clasificatorii. S-au identificat 2 elemente de vulnerabilitate ale proiectului cuprinse în 2 norme juridice, ambele stabilind sancțiuni pentru clasificatori. În ambele cazuri clasificatorii sunt pasibili sancțiunii de retragere a autorizației - unica sancțiune aplicabilă. În primul caz, clasificatorii sunt sancționați dacă nu participă o dată la doi ani la cursuri de perfecționare, deși proiectul nu reglementează o asemenea obligație și condițiile executării ei. În al doilea caz, clasificatorii sunt sancționați pentru comiterea unui „număr semnificativ” de clasificări incorecte, însă textul normativ nu oferă repere obiective sau criterii clare care să definească această expresie - număr semnificativ.

În acest sens, merită remarcat că în sensul practicii CtEDO autorizația eliberată clasificatorului îndeplinește toate criteriile pentru a fi considerată „bun”, întrucât deținerea autorizației dă naștere unor drepturi și interese financiare, având valoare economică pentru titular. Autorizația de a desfășura o activitate comercială constituie un bun, iar retragerea sa constituie o ingerință în dreptul garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 din CEDO (Megadat.com SRL împotriva Moldovei, pct. 62-63; Vékony împotriva Ungariei, pct. 29; Fredin împotriva Suediei (nr. 1), pct. 40; Malik împotriva Regatului Unit, pct. 90). Orice ingerință în drepturile protejate de art. 1 din Protocolul nr. 1 CEDO trebuie să îndeplinească cerința de legalitate (Vistiņš și Perepjolkins împotriva Letoniei (MC), pct. 95; Béláné Nagy împotriva Ungariei (MC), pct. 112). Existența unui temei legal în dreptul intern nu este suficientă, în sine, pentru a îndeplini principiul legalității. În plus, temeiul legal trebuie să aibă o anumită calitate, și anume să fie compatibil cu statul de drept și să ofere garanții împotriva arbitrariului. Principiul legalității presupune, în special, ca dispozițiile aplicabile ale dreptului intern să fie suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor. O normă este „previzibilă” atunci când permite o măsură de protecție împotriva ingerințelor arbitrare din partea autorităților publice (Centro Europa 7 S.r.1. și Di Stefano împotriva Italiei (MC), pct. 143).

În consecință, normele vizate din proiect nu corespund standardului de calitate și nu oferă garanții împotriva arbitrariului. Formularea vagă a condițiilor în care se retrage autorizația clasificatorului constituie o premisă pentru lezarea intereselor legitime ale clasificatorilor.

La aplicare, proiectul nu va aduce prejudicii

Prejudicierea intereselor/beneficiilor nu se face cu respectarea interesului public

13. Vulnerabilitatea proiectului din perspectiva drepturilor omului

Proiectul respectă drepturile/libertăţile

14. Compatibilitatea proiectului cu prevederile cadrului normativ național

Proiectul este compatibil cadrului normativ naţional

15. Analiza detaliată a prevederilor

Nr. obiecției	Art.	Text	Obiecții	Elemente de coruptibilitate/vulnerabilitate	Recomandări

1	Art. 1 alin. (2)	Articolul 1. Obiectul de reglementare și sfera de aplicare a prezentei legii (2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea unei activități transparente a părților implicate în creșterea și sacrificarea animalelor de fermă, sporirea calității și valorii adăugate ale carcaselor de bovine, porcine și ovine, obținute în abatoare, precum și în remunerarea echitabilă a crescătorilor de animale care furnizează animale vii pentru sacrificare.	Unul dintre obiectivele declarate ale proiectului de lege este „sporirea calității și valorii adăugate ale carcaselor de bovine, porcine și ovine”. Totuși, proiectul nu conține nici o normă care direct și explicit urmărește acest obiectiv. Mai degrabă, „sporirea calității și valorii adăugate ale carcaselor de bovine, porcine și ovine” ar putea fi un efect al implementării proiectului, însă acesta reprezintă un rezultat ipotetic, care nu poate fi garantat. Mai curând, scopul proiectului s-ar circumscrie asigurării clasificării obiective și corecte a carcaselor de bovine, porcine și ovine. Aceeași obiecție este valabilă inclusiv pentru scopul declarat: „remunerarea echitabilă a crescătorilor de animale”, or proiectul nu are ca obiect de reglementare condițiile de remunerare a crescătorilor de animale. Riscul normei citate, consistă în legiferarea unui obiectiv declarativ și irealizabil, de natură să genereze așteptări în rândul societății, care însă nu vor putea fi satisfăcută urmare a implementării prevederilor proiectului.	Array	La art. 1 alin. (2) se recomandă fie excluderea, fie înlocuirea următoarelor texte: „sporirea calității și valorii adăugate ale carcaselor de bovine, porcine și ovine, obținute în abatoare” și „remunerarea echitabilă a crescătorilor de animale care furnizează animale vii pentru sacrificare”.

2	Art. 2	Articolul 2. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică: carcasă – întregul corp al unui animal sacrificat, astfel cum se prezintă după sângerare, eviscerare și jupuire; carcasă de porc – corpul unui porc după sacrificare, sângerare şi eviscerare, întreg sau separat de-a lungul liniei mediane; semicarcasă – produsul obținut prin separarea carcasei după un plan de simetrie, prin mijlocul fiecărei vertebre cervicale, dorsale, lombare şi sacrale şi prin mijlocul sternului şi al simfizei ischiopubiene;	Obiecție imputabilă normei citate vizează incertitudinea definiției „carcasă de porc” în coroborare cu noțiunea de „semicarcasă”. Neclaritatea este generată de faptul că noțiunea de „carcasă de porc” deja include în definiție - separarea carcasei. Astfel, nu este clar reglementat dacă o carcasă de porc separată de-a lungul liniei mediane este: o carcasă sau o semicarcasă?! Definirea imprecisă a noțiunilor utilizate constituie o carență majoră a proiectului, or ambiguitatea acestor concepte afectează întregul conținut al proiectului, generând premise pentru o practică neuniformă și efecte neprevăzute de autor.	Array	La art. 2 se va asigura armonizarea definițiilor noțiunilor „carcasă de porc” și „semicarcasă” pentru a evita inconsecvențele și a asigura coerența terminologică (astfel încât să fie cert dacă o carcasă de porc separată constituie o carcasă de porc sau o semicarcasă).

3	Art. 5	Articolul 5. Comisia de clasificare a carcaselor	Reglementările care vizează Comisia de clasificare a carcaselor sunt lacunare existând mai multe neclarități în acest sens. Inițial se evidențiază lipsa reglementării modalității de participare a reprezentanților autorităților publice în Comisie, și anume nu este specificat dacă aceștia vor fi remunerați pentru activitatea desfășurată în cadrul Comisiei și nici dacă trebuie să fie independenți. De asemenea, nu este reglementat cum se documentează activitatea Comisiei, altfel spus, ce acte adoptă aceasta: Rapoarte, decizii sau se întocmesc doar procese-verbale ale ședințelor etc. Mai mult decât atât, nu este clar regimul juridic al activității Comisiei, care este rolul actelor acesteia și la ce ar putea fi utilizate, precum și modalitatea de interacțiune a Comisiei cu abatoarele și clasificatorii. În continuare, nu este specificată necesitatea/obligativitatea publicării Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei. Totodată, nu este bine definit rolul Comisiei menționate la art. 10 din proiect, și anume să propună ANSA retragerea Autorizației de clasificator. Prin urmare, competența delegată prin lege directorului general al ANSA, în absența unor repere obiective în lege, este una susceptibilă de a fi exercitată discreționar, ceea ce poate favoriza comportamente arbitrare sau abuzive.	Array	Art. 5 se va completa cu prevederi adiționale care să reglementeze în special următoarele aspecte: remunerarea membrilor, independența membrilor, actele adoptate de Comisie, atribuțiile comisiei/consecințele juridice ale actelor sale, rolul Comisiei în procesul de retragere a Autorizației de clasificator, modalitatea de interacțiune cu abatoarele și clasificatorii, publicarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei.

4	Art. 6 alin. (3)	Articolul 6. Derogări de la clasificarea obligatorie a carcaselor (3) Pentru a asigura înregistrarea prețurilor la carcasele de bovine în conformitate cu art. 20 alin. (2), clasificarea carcaselor este obligatorie pentru abatoarele care sacrifică mai mult de 75 de bovine adulte pe săptămână ca medie anuală.	Problematica normei prenotate constă în utilizarea unei noțiuni nedefinite în proiect, al cărei sens nu poate fi dedus din textul proiectului. În acest context, ne referim la noțiunea de „bovine adulte”, care apare o singură dată în proiect. Lipsa unui sens precis poate genera interpretări subiective și aplicări inegale ale prevederii, creând premise pentru incertitudini și posibile abuzuri. În absența unei clarificări explicite, autoritățile sau entitățile responsabile ar putea interpreta noțiunea în mod arbitrar, ceea ce ar putea favoriza aplicarea neuniformă a legii și chiar conflicte între părțile implicate.	Array	La art. 6 alin. (3) fie se va specifica semnificația noțiunii de „bovină adultă”, fie noțiunea se va substitui cu specificarea exactă a vârstei care se are în vedere.

5	Art. 6 alin. (5) lit. b)	Articolul 6. Derogări de la clasificarea obligatorie a carcaselor (5) La clasificarea carcaselor abatoarele sunt obligate: b) să dispună de un clasificator calificat;	Prin intermediul normei citate, abatoarelor li se incumbă o obligație neclară, și anume de a dispune de un clasificator calificat. În primul rând, expresia „clasificator calificat” nu corespunde prevederilor proiectului, care nu stabilește o asemenea caracteristică a clasificatorilor. Potrivit art. 7 alin. (1) din proiect, „Activitatea de clasificator este exercitată de către persoanele care dețin autorizație de clasificator”. Prin urmare, specificarea faptului ca clasificatorul să fie calificat este superfluă și contrară proiectului. Aceeași problematică persistă inclusiv la art. 15 din proiect. În al doilea rând, nu este clară natura raportului juridic dintre abator și clasificator, întrucât formularea din proiect - „să dispună de un clasificator” este una vicioasă (or clasificatorul nu este un bun). În acest sens, proiectul nu clarifică dacă, clasificatorul poate fi doar angajat al abatorului sau poate presta servicii în bază de contract de prestări servicii (outsourcing). Deși în nota de fundamentare, la compartimentul 4, este elucidat acest aspect, totuși este judicios ca asemenea reglementări să existe în actul normativ. În concluzie, formularea ambiguă a normei generează riscuri de coruptibilitate și vulnerabilitate, favorizând interpretări arbitrare și subiective ce pot conduce la abuzuri și favorizarea intereselor private.	Array	Norma juridică de la art. 6 alin. (5) lit. b) se va revizui. Se propune excluderea lexemului „calificat”, iar expresia „să dispună” se va înlocui cu precizarea că abatorul poate angaja un clasificator fie poate contracta serviciile unui clasificator în baza contractului de prestări servicii. Totodată, este recomandabilă separarea alineatului (5) într-un articol separat, întrucât conținutul acestuia nu corespunde titlului art. 6 și are un alt obiect de reglementare.

6	Art. 7 alin. (2)	Articolul 7. Activitatea de clasificator (2) Autorizația de clasificator se atribuie gratuit persoanelor care dețin diplomă de studii superioare și/sau profesionale în unul din astfel de domenii precum zootehnia, medicina veterinară, tehnologia procesării cărnii și care au absolvit cursul teoretic și practic de clasificare a carcaselor.	Norma citată este formulată ambiguu, nefiind clar dacă domeniile enumerate (zootehnie, medicină veterinară, tehnologia procesării cărnii) sunt exemplificative sau exhaustive. Formularea „în unul din astfel de domenii precum” este imprecisă și oferă ocazia interpretării normei juridice într-un mod arbitrar și subiectiv, ceea ce poate favoriza interese private și compromite aplicarea uniformă și corectă a legii.	Array	La art. 7 alin. (2), formularea „în unul din astfel de domenii precum” se va revizui în vederea prevenirii ambiguităților. Se propune înlocuirea cu textul „în unul din următoarele domenii”, iar domeniile să fie enumerate exhaustiv.
7	Art. 7 alin. (5)	Articolul 7. Activitatea de clasificator (4) Cursurile teoretic și practic de clasificare a carcaselor și examenele de absolvire sunt organizate și desfășurate de către instituțiile de învățământ, acreditate conform Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, în baza programului de formare profesională coordonat cu Ministerul Educației şi Cercetării. (5) Cursurile teoretic și practic se organizează contra cost, conform tarifelor aprobate de către Ministerul Educației şi Cercetării.	Art. 7 alin. (5) din proiect este lacunar referitor la reglementarea costului organizării examenelor de absolvire a cursurilor. În acest sens, pe de o parte, alin. (4) stabilește că, cursul teoretic și practic, precum și examenul de absolvire sunt organizate și desfășurate de instituțiile de învățământ, însă, pe de altă parte, alin. (5) prescrie că, cursul teoretic și practic se organizează contra cost. Respectiv, proiectul nu reglementează, în special, dacă examenele sunt gratuite sau contra cost pentru participanții la curs, subiectul de drept care are discreția în privința gratuității sau plății cursurilor, după caz din ce buget se vor acoperi costurile, cine stabilește tariful costurilor etc. Prin urmare, absența reglementării relațiilor sociale referitor la modalitatea de organizare și desfășurare a examenelor din perspectiva asumării costurilor, constituie o lacună de drept. Pericolul acestui element constă în incertitudinea pe care o creează în relațiile sociale, situații în care entitățile responsabile de executarea legii respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.	Array	Art. 7 alin. (5) se va completa în vederea clarificării dacă organizarea și desfășurarea examenului de absolvire este gratuit sau contra cost pentru participanții la curs. Adițional, proiectul se va completa cu reglementări care rezultă din clarificarea respectivă.

8	Art. 7 alin. (6) și art. 8 alin. (3)	Articolul 7. Activitatea de clasificator Articolul 8. Testarea metodelor de clasificare automatizate pentru carcasele de bovine și ovine și a metodelor de clasificare pentru carcasele de porcine	Normele juridice menționate conțin trimiteri defectuoase. Art. 7 alin. (6) face trimitere la Anexa nr. 2, însă în realitate conținutul dispoziției are în vedere Anexa nr. 3. Art. 8 alin. (3) face trimitere la Anexa nr. 1, însă în realitate conținutul dispoziției are în vedere Anexa nr. 2. Trimiterile defectuoase din normele juridice analizate generează riscuri de vulnerabilitate prin crearea confuziei în aplicarea legii, favorizând interpretări greșite, întârzieri administrative și posibilitatea utilizării intenționate a acestor ambiguități pentru promovarea intereselor private.	Array	La art. 7 alin. (6) se va substitui trimiterea la Anexa nr. 2 cu trimiterea la Anexa nr. 3. La art. 8 alin. (3) se va substitui trimiterea la Anexa nr. 1 cu trimiterea la Anexa nr. 2.
9	Art. 8 alin. (1) și alin. (2)	Articolul 8. Testarea metodelor de clasificare automatizate pentru carcasele de bovine și ovine și a metodelor de clasificare pentru carcasele de porcine (1) Metoda automatizată pentru carcasele de porcine constă într-o tehnică de clasificare automatizată, semiautomatizată sau manuală (aparat) și o ecuație (formulă) prin care se estimează procentajul de carne macră al unei carcase de porc, în conformitate cu anexa nr. 2. (2) Metoda automatizată pentru carcasele de bovine și ovine constă într-o tehnică de clasificare automatizată (aparat) și o ecuație, în conformitate cu cerințele minime de testare prevăzute în anexa nr. 1.	În alineatele citate se atestă o confuzie terminologică dintre expresiile „tehnică manuală (aparat)”, „tehnică automatizată” și „tehnică automatizată (aparat)”. Totodată, aceste formulări sunt ambigue, deoarece nu relevă cu exactitate conținutul reglementării, fiind neclar dacă autorul are în vedere același element de fapt ori se referă la aspecte diferite. Deși aceste expresii sunt preluate din Regulamentul UE nr. 2017/1182, totuși pentru a fi integrate în sistemul de drept național într-un mod coerent și aplicate corect în practică, este necesară adaptarea lor asigurându-se totodată păstrarea sensului original. Riscul acestor norme consistă în crearea premiselor pentru favorizarea aplicării incoerente a normelor, interpretările arbitrare și subiective, precum și dificultăți în implementarea reglementărilor în conformitate cu scopul lor original.	Array	Art. 8 alin. (1) și alin. (2) se va clarifica confuzia dintre expresiile „tehnică manuală (aparat)”, „tehnică automatizată” și „tehnică automatizată (aparat)”, după caz prin detalierea acestora.

10	Art. 10 alin. (1) lit. a) și lit. b)	Articolul 10. Retragerea autorizației de clasificator (1) Autorizația de clasificator este retrasă de către autoritatea de supravegere și control, la propunerea Comisiei, în cazul în care se constată că clasificatorul: a) nu respectă cerințele menționate la capitolul III; b) nu participă o dată la doi ani la cursuri de perfecționare;	La lit. a) din norma citată nu este specificat actul normativ la care se face trimitere, ceea ce face ca referința la „capitolului III” să fie insuficient de certă în lipsa menționării actului specific sau a precizării „din prezenta lege”. La lit. b) este consemnată o sancțiune pentru nerespectarea unei obligații neprescrise de lege. Astfel, norma stabilește că se retrage autorizația atunci când clasificatorul nu participă o dată la doi ani la cursuri de perfecționare. În textul proiectului nu se regăsește legiferată o asemenea obligație. Mai mult decât atât, din proiect nu poate fi dedus cu certitudine dacă, cursul de perfecționare este același curs teoretic și practic reglementat la art. 7 alin. (4) necesar pentru obținerea autorizației sau se referă la orice altă instruire conexă domeniului reglementat.	Array	La art. 10 alin. (1) lit. a) se va specifica faptul că, capitolul III se referă la prezenta lege. În legătură cu prevederile art. 10 alin. (1) lit. b), proiectul se va completa cu prevederi care să reglementeze obligația participării la cursurile de perfecționare. În același timp, se va asigura clarificarea conceptului de „cursuri de perfecționare”.

11	Art. 11 alin. (1)	Articolul 11. Dispoziții suplimentare privind clasificarea prin tehnici de clasificare automatizate (1) Abatoarele care efectuează clasificări prin utilizarea tehnicilor de clasificare automatizate prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) păstrează rapoartele zilnice de control privind funcționarea metodelor de clasificare automatizată, inclusiv privind eventualele deficiențe constatate şi măsurile luate, dacă este necesar.	Comparând titlul articolului 11 și dispozițiile alin. (1) se observă existența confuziei referitor la termenii de „metodă de clasificare” și „tehnică de clasificare”. Această ambiguitate terminologică nu permite identificarea sensului autentic și scopul articolului. Mai mult, norma juridică stabilește obligația de păstrare a rapoartelor zilnice, însă nu este clar dacă se referă totuși la metoda sau tehnica de clasificare. Potrivit art. 8 din proiect, metoda de clasificare automatizată poate consta într-o: 1. tehnică de clasificare automatizată; 2. tehnică de clasificare semiautomatizată; și 3. tehnică de clasificare manuală (aparat). Din prevederile art. 8 rezultă că „metoda” este o noțiune de gen, iar „tehnica” este o noțiune de specie. Așadar, riscul normei analizate consistă în provocarea practicilor vicioase de interpretare a sensului normei, și anume tratarea ca fenomene diferite a aceluiași fenomen din cauza confuziei provocate de numirea lui în moduri diferite, fiind posibile în rezultat abuzuri din partea exponenților atât din sectorul public, cât și a celui privat.	Array	La art. 11 se va clarifica distincția dintre „metodă de clasificare automatizată” și „tehnică de clasificare automatizată”.

12	Art. 12 alin. (4)	Articolul 12. Regulile de clasificare și de prezentare a carcaselor de bovine, porcine și ovine (4) În scopul determinării valorii comerciale a carcaselor de porcine, autoritatea de supraveghere și control este în drept să autorizeze şi alte criterii de evaluare faţă de greutatea şi de procentajul de estimare de carne macră menţionate în anexa nr. 8.	Prin intermediul normei juridice citate se intenționează ca legiuitorul să delege către ANSA dreptul de „a autoriza” și alte criterii decât cele prevăzute de proiect. În acest context, nu este cert sensul atribuției de „a autoriza”. Nu poate fi dedus cu certitudine din proiect, dacă această atribuție se referă la competența de „elaborare” sau de acordarea unei permisiuni/autorizații sau de acceptare ori alte acțiuni similare. Mai mult, în textul proiectului de lege și al anexelor la lege se observă utilizarea neuniformă a acestui termen „a autoriza”, care în cazuri diferite poate fi interpretat diferit. Prin urmare, terminologia utilizată neuniform poate provoca practici vicioase de interpretare a sensului normei, și anume tratarea ca același fenomen a fenomenelor distincte din cauza confundării a două noțiuni pentru care proiectul utilizează aceeași denumire. În rezultat, pot apărea abuzuri din partea exponenților atât din sectorul public, cât și a celui privat. Totodată, formularea neclară a atribuțiilor entității publice generează posibilitatea alegerii de către agentul public a interpretării celei mai convenabile a atribuțiilor sale, fără a ține seama de alte interese legitime și spiritul legii, executarea căreia urmează să o asigure prin activitatea sa.	Array	La art. 12 alin. (4) se va preciza atribuția ANSA referitor la posibilitatea extinderii criteriilor prescrise de proiectul de lege, și anume se va înlocui expresia „să autorizeze”. Cu această ocazie, se va revedea textul proiectului integral pentru a preciza sensul termenilor „a autoriza” sau „autorizare”.

13	Art. 13 alin. (3)	Articolul 13. Clasificare şi cântărire (3) În cazul porcinelor, dacă, într-un anumit abator, nu se poate respecta, în general, perioada de 45 de minute dintre înjunghiere şi cântărirea carcaselor, autoritatea de supraveghere și control permite ca deducerea de 2% menționată la art. 23 alin. (3): a) să fie redusă cu 0,1 la sută unități (....).	Norma citată reglementează atribuția ANSA de a permite diminuarea sau mărirea deducerii pentru calcularea masei carcasei. În acest context, nu este clar dacă se are în vedere o permisiune acordată automat prin efectul legii sau o permisiune care se acordă la cerere pentru fiecare caz în parte. Prin urmare, atribuția ANSA este formulată de o manieră ambiguă, determinând posibilitatea de a o interpreta diferit în diferite situații, inclusiv de a o interpreta în versiunea preferată sau de a deroga de le ea.	Array	Art. 13 alin. (3) se va completa cu prevederi care să detalieze modalitatea de acordare a permisiunii de către ANSA.

14	Art. 16 alin. (7)	Articolul 16. Controalele la faţa locului (7) În cazurile în care în timpul controalelor la faţa locului se constată un număr semnificativ de clasificări, prezentări sau identificări incorecte sau în cazul în care aplicarea tehnicilor de clasificare nu respectă normele, este revocată autorizaţia de clasificator.	Norma juridică stabilește elementele unei încălcări și sancțiunea pentru admiterea încălcării. Încălcarea consistă în „un număr semnificativ de clasificări, prezentări sau identificări incorecte sau în cazul în care aplicarea tehnicilor de clasificare nu respectă normele”, iar sancțiunea este „revocarea autorizației de clasificator”. Norma juridică este lipsită de precizie și predictibilitate din considerentul formulării ambigue a componenței încălcării, și anume uzarea de expresia „număr semnificativ”. Având în vedere că sancțiunea aplicabilă pentru încălcarea respectivă este cea mai severă dintre cele posibile (avertisment, amendă, suspendarea autorizației), este imperios ca formularea componenței încălcării să fie realizată cu suficientă precizie, astfel încât subiecții interesați să poată anticipa în mod autonom eventualele consecințe juridice ale propriei conduite. Formularea vagă a elementelor unei încălcări, care fiind întrunite conduc la retragerea autorizației, constituie un element de coruptibilitate și de vulnerabilitate. Agenții publici pot profita de această ambiguitate, atât pentru a sancționa, cât și pentru a amnistia (ierta), în baza unor criterii subiective și arbitrare. Expresia „număr semnificativ” nu oferă nici un criteriu concret pentru ghidarea și orientarea clasificatorilor și nici agenților publici din cadrul ANSA. Această lipsă de claritate creează premise pentru influență necorespunzătoare, corupție, răzbunare etc. Într-o altă ordine de idei, sancțiunea de „revocare” a autorizației nu corespunde terminologiei proiectului. Conform art. 10 alin. (1) din proiect, autorizația se „retrage” de către ANSA, însă norma juridică analizată prevede că ANSA „revocă” autorizație. Autorul urmează să clarifice dacă are în vedere concepte distincte sau are în vedere unul și același concept - acel	Array	La art. 16 alin. (7) se va detalia conceptul de „număr semnificativ”. În același timp se va revizui formularea sancțiunii de „revocare a autorizației” prin înlocuirea lexemului „revocare” cu „retragere”.

15	Anexa nr. 3	Anexa nr. 3 Autorizație de clasificator de carcase de bovine/porcine/ovine	Datele incluse în formularul autorizației induc ideea că aceasta ar putea fi obținută inclusiv de către persoanele juridice. Bănuim că autorul a omis ajustarea acestui model de act, după modificarea viziunii asupra conceptului de clasificator. În acest caz, suntem în prezența unei concurențe a normelor juridice, unde dispozițiile legale sunt formulate astfel încât să se înțeleagă că clasificator poate fi doar persoana fizică, însă din anexă rezultă pot fi clasificator atât persoana fizică cât și cea juridică. Prin urmare, incoerența dintre dispozițiile legale și datele incluse în formularul autorizației generează riscuri de vulnerabilitate prin posibilitatea de interpretare contradictorie și aplicare neunitară, favorizând confuzia juridică și potențialul de contestare sau abuz.	Array	Formularul autorizației de clasificator de la Anexa nr. 3 se va ajusta astfel încât datele predefinite să se refere exclusiv la persoane fizice.

IV. CONCLUZII

Prin proiect se propune abrogarea Legii nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine, iar în schimb este elaborată o nouă lege cu un obiect de reglementare mai extins, și anume „clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii”.

Proiectul nu stabilește și nu promovează interese de grup, totuși elementele de vulnerabilitate și de coruptibilitate depistate în proiect sunt de natură să susțină promovarea intereselor particulare contrar interesului public, ceea ce nu are o justificare legitimă.

În acest context, dispozițiile referitoare la scopul proiectului corespund parțial reglementărilor propuse prin proiect; s-au identificat mai multe cazuri de utilizare neuniformă a termenilor; anumite reglementări ce vizează activitatea ANSA și a Comisiei de testare sunt ambigue și lipsite de predictibilitate; în 2 situații în care se retrage Autorizația clasificatorului (număr semnificativ de clasificări incorecte și neparticiparea la cursuri de perfecționare) proiectul favorizează un comportament arbitrar al entităților publice; nu este reglementat dacă examenul de absolvire este gratuit ori contra cost, iar criteriile de obținere a Autorizației de clasificator referitor la domeniul de studiu sunt incerte; există o contradicție dintre proiect și nota de fundamentare referitor la posibilitatea persoanelor juridice de a obține Autorizație de clasificator, iar raportul juridic dintre abator și clasificator este echivoc, nefiind clar dacă abatorul este obligat să angajeze un clasificator sau să beneficieze de serviciile unui clasificator independent de pe piață.

Nota de fundamentare nu a fost actualizată și completată în conformitate cu ultimele modificările aduse Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative la data de 05.07.2024, iar informația expusă este deficitară,

oferind o fundamentare vagă și insuficientă a proiectului de lege.

Analiza respectării rigorilor transparenței decizionale a fost posibilă doar parțial, deoarece la data efectuării expertizei nu s-a regăsit pe paginile web anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de lege.

În concluzie, se recomandă actualizarea notei de fundamentare la cadrul normativ și completarea acesteia cu informații corespunzătoare la toate compartimentele, precum și redactarea proiectului prin prisma aspectelor și recomandărilor expuse în Raportul de expertiză.